

Tobiáš Lolness

Svět bez konce

Cesta

Hastrman

Klimatické
kvarteto

Stromy znamenají svět

1984

Anna

Destrukce

Modlitba za Černobyl

Konec
civilizace

Sucho

Malevil

Skřítkové z Ňú

Jezero

Svůj vůz i pluh ved' přes kosti mrtvých

Víš, kde jsou děti stromů?

Gang obrancov zeme

Whatever overwhelming change we might be going through needs to be part of the classroom. We used to think of the classroom as a space that was somehow removed from the world: I think that's a losing game.

At' už se potýkáme s jakoukoliv změnou, která se zdá nezvládnutelná, musí být součástí výuky. Zvykli jsme si považovat třídu za prostor, který byl tak nějak oddělen od světa: myslím, že tuto hru prohráváme.

Sofia Ahlberg: Teaching Literature in Times of Crisis, 2021

Učit literaturu v časech krize

- **výuka pro výuku** = chronologicky převyprávěné dějiny velkých literatur a té naší
- současnost je minulostí vytlačována **za horizont**, v minulosti jsou konflikty již vyřešené
- **literatura v době krize** neodvrací oči od světa, který prostřednictvím médií volá o naši pozornost
- **kompetenční výuka** nenabízí řešení problémů, ale zkoumá jejich podhoubí a dopady
- otevírá **cestu k porozumění** těm, kterých se změna klimatu, války, nemoci, nesvoboda, nerovnost, chudoba, rasismus ad. dotýkají, včetně samotných studentů
- indoktrinace do školy nepatří, **kritické uvažování** ano

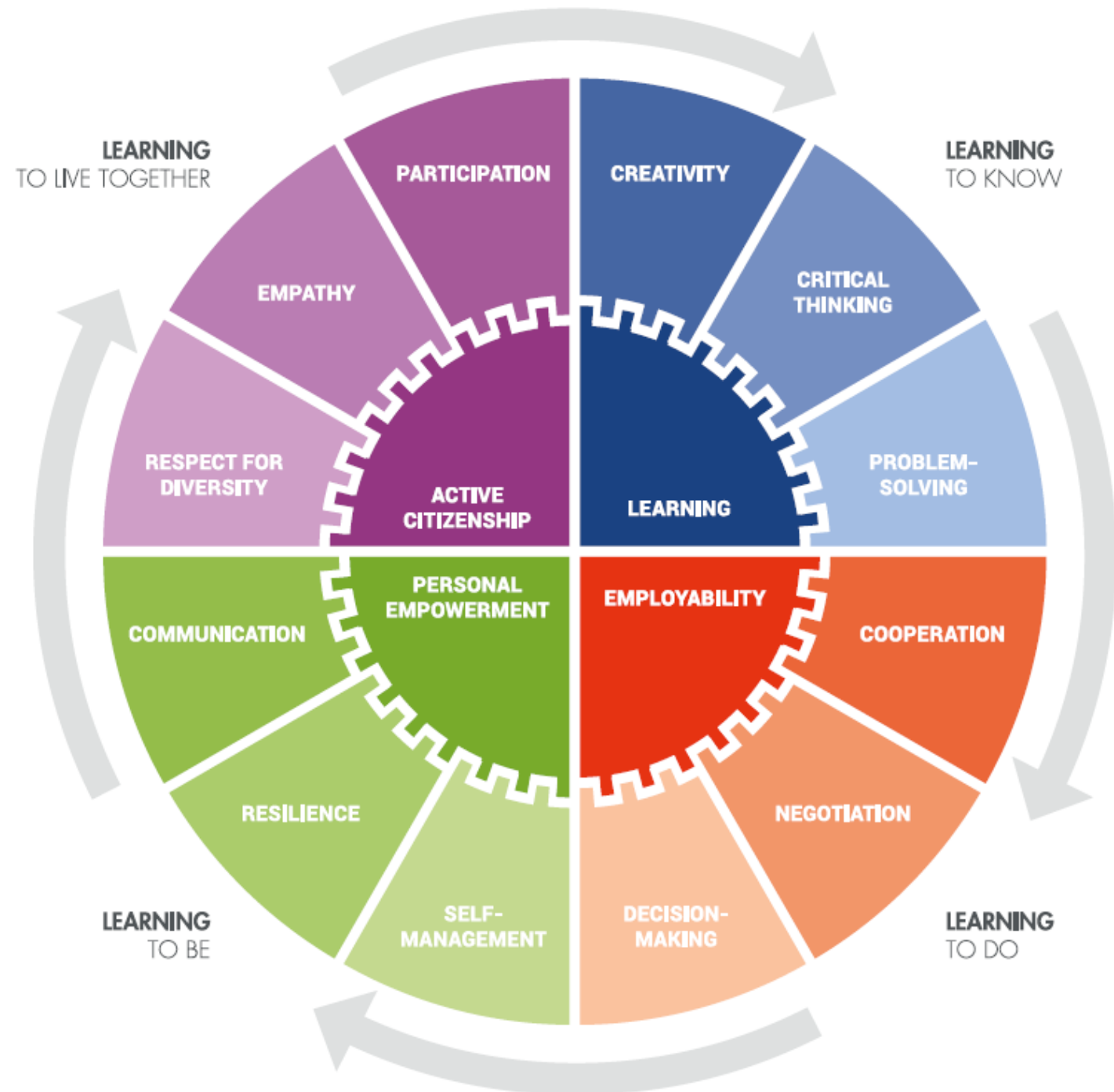
Globální rámec přenositelných dovedností

(UNICEF 2019)

Klíčové kompetence pro gymnázia

(VÚP 2007)

k učení
k řešení problémů
komunikativní
sociální
personální
občanská
k podnikavosti

CHRISTINA STEINLEIN
MIEKE SCHEIER

BEZ

vody
TO NEJDE!

ENCYKLOPEDIE PRO ŠKOLÁKY

MĚSÍČNÍK
PRO SVĚTOVOU
LITERATURU

89 Kč

WWW.SVETOVKA.CZ

PI

Catherine
Ingramová

Tváří v tvář vyhnutí

Rupert Read

Tahle civilizace
skončila

měsíčník PLAV

<https://www.svetovka.cz/>
posilovna globálních dovedností

téma krize

2012/5-6 *Konec světa omeleta*

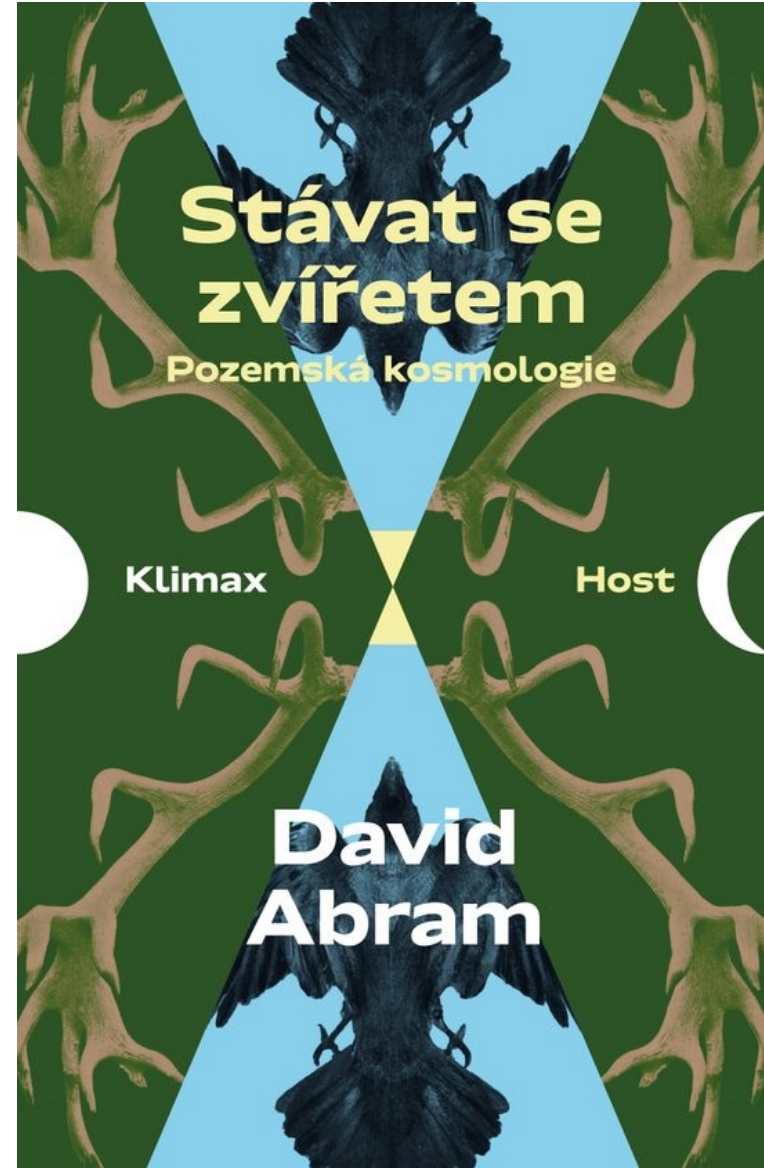
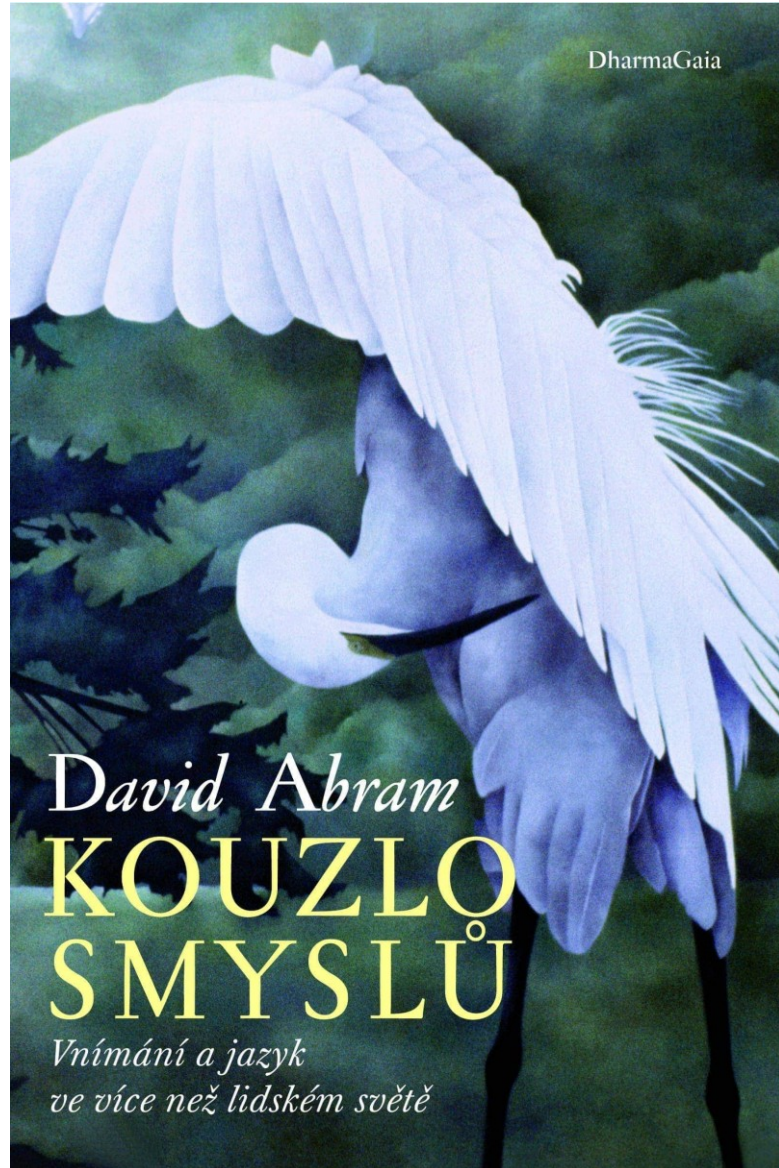
2020/4 *Když norské sci-fi potká cli-fi*

2021/3 *Život do katastrofy*

2023/10 *Zdivočelé alter eko*

podmínky výuky

motivace studentů, jejich zralost a
schopnost kriticky myslet

Kouzlo smyslů

*Empathy - Respect for Diversity - Communication - Creativity -
Critical thinking - Cooperation - Negotiation*

I. aktivita: rozhovor / 45 min.

II. indoorová aktivita: minipodcast / 45 min.

- aktivita “**jak rozumíme hlasům zvířat a jejich potřebám**” poskytuje prostor pro reflexi vlastních či spolužákovských zkušeností
- rozdělení rolí: **S-expert** si promyslí, co bych chtěl sdělit, spontánně vypráví o své zkušenosti a odpovídá na otázky; **S-redaktoři** formulují otázky a reagují na odpovědi; **S-technici** rozhovor zaznamenávají
- společně vytvářejí minipodcast včetně **titulku, perexu a stručného medailonu** zpovídaného
- představení výsledků spolužákům

II. outdoorová aktivita: smysly /45 min.

- vezmeme S ven a necháme je přírodní prostor prozkoumávat s využitím maxima **smyslů**, postupně: zrak, hmat, čich, sluch, chuť
- necháme S **prožitky** ve dvojicích **sdílet**, nejprve ústně, pak písemně
- S společně vyhodnocují míru úspěšnosti, s níž se zážitek daří předávat druhým a odpovídají na otázku „**Díky čemu můžeme být citlivější při vnímání přírody/předávání svých vjemů**“

III. aktivita: dary / 45 min.

'A hymn of love to the world'
ELIZABETH GILBERT

BRAIDING SWEETGRASS

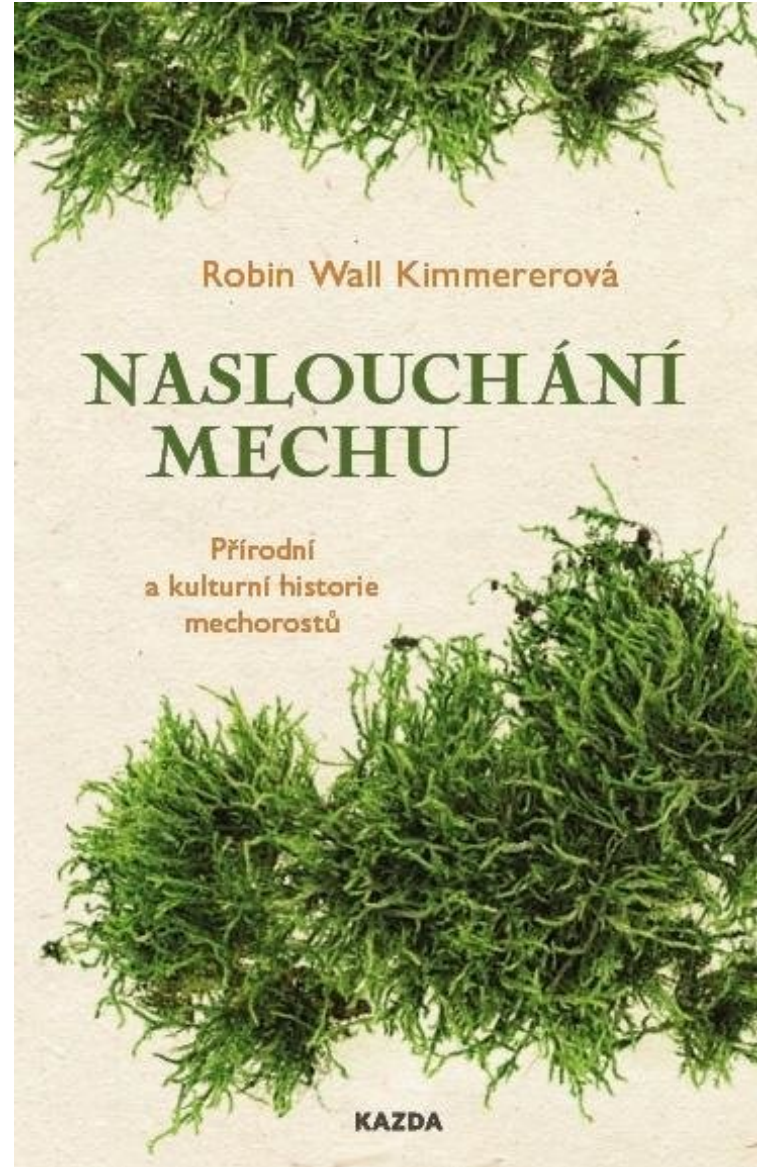
Indigenous Wisdom,
Scientific Knowledge and
the Teachings of Plants

ROBIN WALL KIMMERER

Robin Wall Kimmererová

NASLOUCHÁNÍ MECHU

Přírodní
a kulturní historie
mechorostů

KAZDA

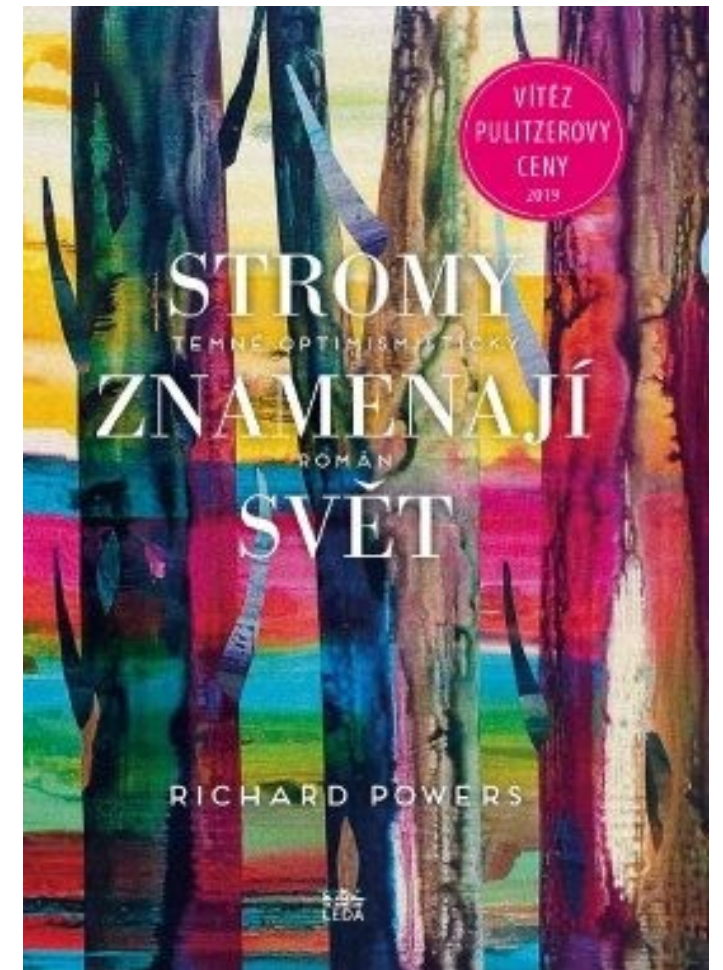
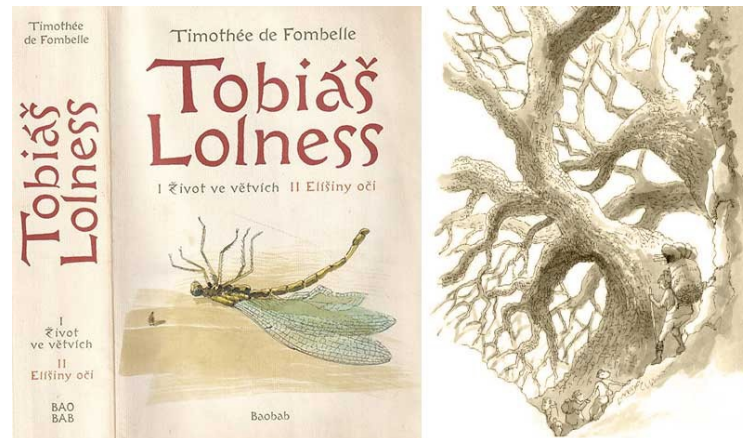
Hodnocení tematického

celku

✓ / X

student	vlastní (proces)	vrstevnické (proces)	kriteriální (proces + výsledek)	zpětná vazba S - U
I. aktivita texty	co mi šlo - na čem musím pracovat	co nám fungovalo - v čem máme rezervy	spolupráce + vytvořen titulek rozhovoru	Keep Improve Stop Start
II. aktivita podcast n. smysly	co mi šlo - na čem musím pracovat	co nám fungovalo - v čem máme rezervy	spolupráce + vytvořen podcast nebo text zpracovávající smyslové vjemy	KISS
III. aktivita dary	co mi šlo - na čem musím pracovat	co nám fungovalo - v čem máme rezervy	spolupráce + vytvořen plán akce	KISS
učitel	✓ / X	✓ / X	naplněno 0-6 ze 6 plánovaných výstupů	✓ / X

Tipy

Nebojme se učit (literaturu) v časech krize!